

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., ve věci

žalobců: a) O. K.
 b) S. K.
 c) S. K.
 všichni zastoupeni obecným zmocněncem V. B.,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
 Odbor azylové a migrační politiky
 Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v neumožnění registrace žalobcům ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že neumožnil žalobcům registraci k získání zvláštního dlouhodobého pobytu, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobců a přikazuje se mu, aby obnovil stav, který tu byl před zásahem.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobci se podanou žalobou domáhali ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřují v tom, že jim žalovaný neumožnil registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu podle § 7s a násl. zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), neboť u nezletilé žalobkyně S. K. vyhodnotil jako nesplněnou podmínku stanovenou v ustanovení § 7t odst. 5 písm. a) tohoto zákona (konkrétně, že v době od 1. 4. do 13. 4. 2025 nebyla držitelkou oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany), čímž zbavil žalobce možnosti toto pobytové oprávnění získat.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobci se žalobou ze dne 3. 10. 2025, doplněnou na výzvu soudu dne 14. 11. 2025, domáhali určení, že byl nezákonný zásah žalovaného, kterým jim neumožnil registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu. Důvodem byla údajně nesplněná podmínka nepřetržitého pobytu nezletilé žalobkyně, protože její vízum bylo vyznačeno až od 14. 4. 2025, zatímco předchozí skončilo 31. 3. 2025.
3. Žalobci uvedli, že celá jejich rodina pobývá v České republice od roku 2022, oba rodiče pracují jako lékaři ve Fakultní nemocnici Hradec Králové na základě pracovních smluv na dobu neurčitou a nezletilá S. chodí od roku 2022 do základní školy v Hradci Králové, má zdravotní pojištění a je plně integrována. Rodina nikdy od roku 2022 neopustila území ČR na dobu delší, než dovoluje zákon. V březnu 2025 podala rodina žádosti o zvláštní dlouhodobý pobyt. U rodičů (žalobců a/ a b/) byly schváleny (víza měli od 1. 4. 2025), avšak u nezletilé S. došlo k administrativní chybě, neboť vízum bylo vyznačeno až od 14. 4. 2025. Nezletilá S. však fakticky celou dobu pobývala v ČR, chodila do školy, bydlela s rodiči. Žalovaný vyhodnotil situaci u ní jako přerušení pobytu a zamítl registraci celé rodiny.
4. Žalobci dále uvedli, že před podáním žaloby požádali o individuální posouzení a opravu údajů (v žádosti ze dne 12. 9. 2025), ke které doložili vízové štítky, potvrzení školy, pojištění a nájemní smlouvy. Žalovaný však v odpovědi ze dne 16. 9. 2025, čj. MV-148257-2/OAM-2025, žalobcům sdělil, že zákon individuální posouzení neumožňuje, a odmítl věc meritorně řešit.
5. Dle žalobců je postup žalovaného nezákonný, formalistický a v rozporu s českým i mezinárodním právem. Ohrožuje nejlepší zájem dítěte, právo na rodinný život a integraci dvou lékařů, kteří jsou pro ČR potřební. Proto žalobci žádají soud o uznání nepřetržitého pobytu nezletilé S.. K tomu odkázali na ústavní pořádek ČR, čl. 32 Listiny základních práv a svobod chránící rodinný život a děti, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a jeho § 68 (nepřetržitý pobyt) a § 174a (proporcionalita), dále správní řád a jeho § 2 odst. 3, dle něhož musí správní orgán rozhodovat přiměřeně, což bylo dle jejich názoru porušeno. Dále poukázali na mezinárodní závazky ČR, konkrétně na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, čl. 24 Listiny základních práv EU a judikaturu ESLP, dle které státy nesmí rozdělovat rodiny ani čistě formalisticky rušit pobyt dětí.

Za správnost vyhotovení: R. V.

6. Žalobci navrhli, aby soud vydal rozsudek, kterým by určil, že postup žalovaného představoval nezákonný zásah, aby mu zakázal pokračovat v nezákonném zásahu a aby mu přikázal věcně projednat žádost žalobců o zvláštní dlouhodobý pobyt. Dále žádali, aby soud určil, že nezletilá S. K. nepřetržitě pobývala na území ČR od roku 2022 do současnosti, včetně období od 31. 3. 2025 do 14. 4. 2025, a že žádné přerušení pobytu v tomto období nenastalo. Požadovali i to, aby soud uložil žalovanému projednat věc přednostně vzhledem k lhůtě registrace do 31. 12. 2025.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že se žádného nezákonného zásahu nedopustil, naopak v případě žalobců postupoval v souladu se zákonem. Má především za to, že nejsou splněny podmínky pro věcné posouzení žaloby, neboť žalobci nejsou aktivně legitimováni k jejímu podání. Pro případ, že by soud shledal, že podmínky pro řízení o žalobě jsou dány, navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
8. K aktivní legitimaci k podání zásahové žaloby žalovaný připomněl, že podle § 7o odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. není na vydání zvláštního dlouhodobého pobytu právní nárok, což dle jeho názoru vylučuje, aby mohla být splněna podmínka uvedená v § 82 soudního řádu správního jako první, tj. že byli žalobci zkráceni na svých právech. Jestliže na vydání zvláštního dlouhodobého pobytu není právní nárok, pak se žalovaný nemohl dopustit nezákonného zásahu tím, že toto pobytové oprávnění žalobcům nevydal, resp. neumožnil jim ani registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu. V případě žalobců tedy není zjevně splněna minimálně jedna z kumulativně formulovaných podmínek v § 82 soudního řádu správního, a tudíž nebyly splněny podmínky pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem či donucením.
9. Ke skutkovým okolnostem věci žalovaný uvedl, že žalobci v souladu s § 7p odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. projevíli zájem o vydání zvláštního dlouhodobého pobytu. V zastoupení nezletilé žalobkyně projevovat zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt žalobce b), a to dne 2. 4. 2025. Následně bylo postupováno podle § 7r zákona č. 65/2022 Sb., aby žalovaný zjistil, zda žalobci splňují podmínky uvedené v § 7q téhož zákona. Podmínka nepřetržitosti a délky pobytu na území na základě dočasné ochrany (tj. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany) k rozhodnému dni zakotvená v § 7q odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. je zkoumána společně s podmínkou uvedenou v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. Všichni žalobci k rozhodnému dni, tedy ke dni 31. 3. 2025, splňovali podmínku nepřetržitého pobytu na území na základě oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, ovšem v případě nezletilé žalobkyně nebyla splněna podmínka uvedená v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb., když ta od rozhodného data, tedy od 31. 3. 2025, nepobývala na území nepřetržitě na základě dočasné ochrany. Její oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany platné do 31. 3. 2025 totiž nebylo prodlouženo, respektive žádný z jejích zákonných zástupců ji neregistroval k prodloužení dočasné ochrany postupem podle § 7b odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb. Dočasnou ochranu (tj. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany) znovu získala až dne 14. 4. 2025. Přitom platí, že nesplňuje-li některou z podmínek k registraci pobytu být jedna ze společně registrovaných osob, zaniká registrace k pobytu všem (§ 7q odst. 3 a § 7t odst. 6 zákona č. 65/2025 Sb.).
10. Dále žalovaný shrnul postup při získání zvláštního dlouhodobého pobytu. Uvedl, že zvláštní dlouhodobý pobyt je povolením k dlouhodobému pobytu, které může získat

pouze držitel oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany za podmínek, které jsou stanoveny v § 7o až § 7w zákona č. 65/2022 Sb., a to poté co v období stanoveném nařízením vlády projevil svůj zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt (§ 7p zákona č. 65/2022 Sb.). Ten, kdo splnil všechny podmínky uvedené v § 7q zákona č. 65/2022 Sb., se mohl elektronicky registrovat ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu postupem podle § 7s zákona č. 65/2022 Sb. Nejpozději před pořízením biometrických údajů za účelem výroby průkazu o povolení k pobytu potom žalovaný prověřoval, zda jsou v případě registrovaného zájemce o zvláštní dlouhodobý pobyt splněny podmínky uvedené v § 7t zákona č. 65/2022 Sb. V případě, že je zjištěno, že podmínky uvedené v § 7t zákona č. 65/2022 Sb. splněny nejsou, pak v závislosti na tom, kdy je tato skutečnost zjištěna, žalovaný buď zrušil termín k pořízení biometrických údajů před samotným pořízením biometrických údajů a cizince o tomto v souladu s § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. vyrozuměl na adresu jeho elektronické pošty. Tím jeho registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu zaniká a nelze mu toto povolení již vydat.

11. K věcnému posouzení žaloby žalovaný konstatoval, že nezletilá žalobkyně S. K. sice splňuje podmínku pro vydání zvláštního dlouhodobého pobytu uvedenou v § 7q odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., ale nesplňuje již podmínku uvedenou v § 7t odst. 5 písm. a) téhož zákona, neboť v době od 1. 4. do 13. 4. 2025, nebyla držitelkou oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany opětovně získala až dne 14. 4. 2025. V této souvislosti žalovaný poznamenal, že zákonodárce použil v ustanovení § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. slovo „nepřetržitě“, čímž měl na mysli, že cizinec musí být držitelem oprávnění pobytu za účelem dočasné ochrany bez přerušení od rozhodného dne, tedy od 31. 3. 2025 až do předání průkazu o povolení k pobytu, přičemž tím se má na mysli nepřetržitost absolutní. V § 7t odst. 6 předpokládá zákon jako následek nesplnění podmínky stanovené v § 7t odst. 5 písm. a) zrušení termínu pořízení biometrických údajů za účelem výroby průkazu o povolení k pobytu nebo nepředání již vyrobeného průkazu o povolení k pobytu, a to v závislosti na tom, kdy je tato skutečnost zjištěna nebo kdy nastane. S tím je současně i spojen zánik registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu.
 12. Žalovaný má tak zato, že neumožnil žalobcům registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu důvodně, neboť ještě před zahájením registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu (tj. od 8. 9. 2025) zjistil, že v případě nezletilé žalobkyně S. K. není splněna podmínka nepřetržitosti pobytu na území na základě dočasné ochrany stanovená v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb.
 13. Žalovaný uzavřel, že je vyloučeno, aby nezákonně zasáhl do práv žalobců, když postupoval podle zákona. Současně připomněl, že nevydání zvláštního dlouhodobého pobytu nemá žádný vliv na platnost oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, jehož jsou žalobci držiteli. Dle žalovaného je proto otázkou, jak může nevydání zvláštního dlouhodobého pobytu mít za následek v žalobě namítané porušení článku 3 Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Evropské úmluvy na ochranu základních lidských práv a svobod. Žalobci svůj rodinný a soukromý život mohou na území České republiky rozvíjet i nadále, když jsou na jejím území oprávněni pobývat na základě oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany.
 14. K postupu při prodloužení dočasné ochrany žalovaný dodal, že žalobci zmiňované jeho „administrativní pochybení“, kvůli kterému nebyla nezletilá žalobkyně registrována
- Za správnost vyhotovení: R. V.

k prodloužení dočasné ochrany, nikterak nesouvisí se skutečnostmi, v nichž spatřují nezákonný zásah. Matka nezletilé žalobkyně ani její otec totiž nezletilou žalobkyni do své registrace k prodloužení dočasné ochrany podle § 7b zákona č. 65/2022 Sb. nezahrnuli a k jejímu prodloužení registrovali pouze sebe. Matka nezletilé žalobkyně se sice snažila registrovat ji k prodloužení dočasné ochrany samostatně, ale registraci nedokončila. Registrační systém žalovaného ji celkem šestkrát na její emailovou adresu odeslal upozornění v ukrajinštině, že registraci k prodloužení dočasné ochrany nedokončila. Matka nezletilé žalobkyně však ani přes tato upozornění registraci nedokončila. Žalovaný se proto nedomnívá, že by tato situace vznikla jeho zaviněním. Všichni žalobci totiž na území pobývají už od roku 2022 a oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany prodlžovali již několikrát. Celý registrační systém je navíc i v ukrajinštině.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části
16. třetí hlavy druhé dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.
17. Z listin předložených účastníky řízení a jejich vyjádření vyplynuly následující podstatné skutečnosti. Žalobci jsou státní příslušníci Ukrajiny, kteří na území ČR pobývají od roku 2022 a oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany jim bylo opakovaně prodlouženo.
18. Není sporu o tom, že v souladu s § 7p odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. projeví žalobci zájem o vydání zvláštního dlouhodobého pobytu. Za nezletilou žalobkyni projevoval tento zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt dne 2. 4. 2025 žalobce b). Není sporu ani o tom, že všichni žalobci k rozhodnému dni, tj. ke dni 31. 3. 2025, splňovali podmínku nepřetržitého pobytu na území na základě oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Pouze v případě nezletilé žalobkyně žalovaný dospěl k závěru, že nesplňuje podmínku uvedenou v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb., neboť od rozhodného data (od 31. 3. 2025) nepobývala na území nepřetržitě na základě dočasné ochrany. Její oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany platné do 31. 3. 2025 totiž nebylo prodlouženo, resp. žádný z jejích zákonných zástupců ji neregistroval k prodloužení dočasné ochrany postupem podle § 7b odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb. Je rovněž nesporné, že dočasnou ochranu (tj. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany) znovu získala až dne 14. 4. 2025.
19. Krajský soud předně konstatuje, že předmětnou zásahovou žalobu proti úkonu žalovaného spočívajícímu v neumožnění registrace žalobců ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu podle § 7s zákona č. 65/2022 Sb. vyhodnotil jako přípustnou, k níž mají žalobci aktivní legitimaci.
20. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka),

Za správnost vyhotovení: R. V.

a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).

21. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou splněny. Krajský soud se neztotožnil s názorem žalovaného, že by žalobci neměli aktivní legitimaci k podání žaloby z důvodu, že na vydání zvláštního dlouhodobého pobytu není právní nárok (tedy že by nebyla splněna podmínka první).
22. Aktivní legitimace u zásahové žaloby je totiž dána i v případě, že na určitý státem poskytovaný status (zde na udělení zvláštního dlouhodobého pobytu) není právní nárok, a to pokud je tvrzen zásah do práva na zákonný postup (tj. aby stát dodržoval podmínky řízení, lhůty, způsoby zjišťování podmínek atd.). Není totiž chráněn samotný výsledek, ale způsob, jakým správní orgán postupoval. To odpovídá účelu zásahové žaloby dle § 82 s. ř. s. a judikatury Nejvyššího správního soudu k ochraně proti zásahům neformální povahy.
23. Neumožnění registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu podle zákona č. 65/2022 Sb. tedy v daném případě představuje přímý zásah do práv žalobců. Současně svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobcům, není rozhodnutím, a jeho zákonnost je proto přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52).
24. Zbývá posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného. Podstatou tohoto soudního přezkumu je tak otázka, zda žalovaný byl oprávněn neumožnit žalobcům registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu dle zákona č. 65/2022 Sb. s odůvodněním, že nezletilá žalobkyně nesplňuje podmínku uvedenou v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb., neboť od rozhodného data (od 31. 3. 2025) nepobývala na území nepřetržitě na základě dočasné ochrany.
25. Dle § 7q odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. platí, že *Ministerstvo vnitra v seznamu zájemců vyznačí cizince, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona a který k datu rozhodnému pro splnění podmínek k registraci k pobytu (dále jen „rozhodné datum“) pobývá na území České republiky nepřetržitě na základě dočasné ochrany udělené Českou republikou po dobu nejméně 2 let; podmínka 2 let neplatí, jde-li o osoby uvedené ve společném vyjádření zájmu (dále jen „společně registrované osoby“) mladší 18 let.*
26. Dle § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. platí, že *nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu cizincem Ministerstvo vnitra ověří, zda byla provedena registrace k pobytu za všechny společně registrované osoby a zda cizinec a společně registrované osoby pobývají od rozhodného data na území České republiky na základě dočasné ochrany udělené Českou republikou.*
27. Současně platí, že nesplňuje-li některou z podmínek k registraci zvláštního pobytu byt' jedna ze společně registrovaných osob, zaniká registrace k pobytu všem (§ 7q odst. 3 a § 7t odst. 6 zákona č. 65/2025 Sb.).
28. V dané věci žalovaný vyhodnotil nesplnění podmínky uvedené v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. u nezletilé žalobkyně proto, že od rozhodného data (tj. 31. 3. 2025)

nepobývala na území nepřetržitě na základě dočasné ochrany, když její do té doby udělená dočasná ochrana byla řádně prodloužena až dne 14. 4. 2025.

29. Žalovaný předložil listiny, z nichž jednoznačně vyplývá, že matka nezletilé žalobkyně se snažila ji registrovat k prodloužení dočasné ochrany nikoliv u sebe jako doprovázenou osobu, ale samostatně dne 7. 2. 2025. Registraci však úspěšně nedokončila, v systému byl tento stav označen jako koncept. A jak zdokladoval žalovaný, registrační systém ji opakovaně (dne 27. 2., 3. 3., 7. 3., 10. 3., 12. 3. a 14. 3. 2025) na její emailovou adresu odeslal upozornění (v ukrajinštině), že tuto registraci k prodloužení dočasné ochrany nedokončila. Matka nezletilé žalobkyně přes tato upozornění registraci přesto úspěšně nedokončila, a došlo tak k tomu, že nezletilé žalobkyni její oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany platné do 31. 3. 2025 nebylo prodlouženo a znovu toto oprávnění získala až dne 14. 4. 2025.
30. Tato situace (tj. *de facto* „přerušeni“ dočasné ochrany u nezletilé žalobkyně) tedy skutečně nevznikla zaviněním žalovaného a nejde ani o žádné jeho „administrativní pochybení“, jak v žalobě uvádějí žalobci. Přesto krajský soud považuje posouzení žalovaného a jeho závěr o nesplnění podmínky uvedené v ustanovení § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. u nezletilé žalobkyně za přepjatě formalistické a neodpovídající smyslu a účelu zákona, a to zejména jeho ustanovením o zvláštním dlouhodobém pobytu.
31. Důvodová zpráva k zákonu č. 24/2025 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 65/2022 Sb., uvádí, že nově přijatá úprava rozšiřuje možnost přechodu držitelů dočasné ochrany do standardního pobytového režimu vytvořením zvláštního dlouhodobého pobytu, přičemž tento pobyt je koncipován tak, že jeho získání je umožněno těm osobám, které by za běžných okolností splnily i podmínky standardního pobytového režimu, pokud by projevily zájem o imigraci do České republiky. Jedná se tedy *de facto* o dlouhodobý pobyt podle zákona o pobytu cizinců s určitými speciálními ustanoveními. Tyto speciality vycházejí ze skutečnosti, že budoucí držitelé tohoto typu dlouhodobého pobytového oprávnění žijí v České republice minimálně 2 roky, tj. jsou, alespoň do určité míry, v České republice integrováni. Cílem tohoto institutu pak je i to, pokud je to možné, aby osoby ve společné domácnosti byly držiteli stejného pobytového oprávnění.
32. Z listin předložených žalovaným vyplývá, že žalobkyně a), tj. matka nezletilé žalobkyně, se snažila registrovat nezletilou žalobkyni k prodloužení dočasné ochrany dne 7. 2. 2025, tj. byť registraci úspěšně nedokončila do 31. 3. 2025 (kdy předchozí registrace končila), její úmysl a k prodloužení registrace směřující postup je evidentní a nesporný.
33. Nelze pominout, že S. K. je nezletilá, a jak doložili žalobci k žádosti ze dne 12. 9. 2025 o individuální posouzení jejich případu, fakticky celou dobu pobývala v ČR, když chodila do školy (potvrzení školy, nepřerušené zdravotní pojištění). O nepřetržitém pobytu nezletilé žalobkyně v ČR tedy není ani v období od 1. 4. do 13. 4. 2025 pochyb, formálně však jako jediná ze společné domácnosti (společně registrovaných osob) neměla v uvedeném období řádně prodlouženou dočasnou ochranu, jak je popsáno shora.
34. Od 1. 4. do 13. 4. 2025 tedy S. K. sice neměla oficiálně status poživatele dočasné ochrany, jako nezletilá však tuto skutečnost nemohla sama ovlivnit, nemohla si jej sama nijak zajistit, šlo o nedostatek v řádném prodloužení jejího statusu jejím zákonným zástupcem. Byť tedy formálně byl „přerušen“ její status osoby požívající dočasnou ochranu, materiálně je nutno na ni vzhledem k popsaným okolnostem (tedy vzhledem ke zcela specifické situaci)

Za správnost vyhotovení: R. V.

pohlížet jako na osobu, která pobývá na území ČR i od rozhodného data, tj. od 31. 3. 2025, nepřerušeně na základě oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany.

35. Dle názoru soudu se nelze ztotožnit s výkladem žalovaného, který posouzení podmínky stanovené v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. (*zda cizinec a společně registrované osoby pobývají od rozhodného data na území České republiky na základě dočasné ochrany*) zúžil na pouhé formální (elektronicky provedené) vyznačení prodloužení registrace k dočasné ochraně u nezletilé žalobkyně, aniž by zohlednil, že všechny předpoklady pro toto prodloužení byly splněny a že nezletilá žalobkyně fakticky i v době od 1. 4. do 13. 4. 2025 v zásadě této dočasné ochrany skutečně využívala (školní docházka, zdravotní pojištění). Takový výklad je přepjatě formalistický a dle soudu překračuje smysl přijaté právní úpravy. Smysl zákona totiž nelze hledat jen ve slovech a větách právního předpisu, neboť v právním předpisu jsou a musí být vždy obsaženy i principy uznávané demokratickými právními státy. Za určitých okolností tak může i právní princip vyloučit doslovný výklad textu zákona a tímto způsobem interpretovat a realizovat obsah a význam právní normy. Žalovaným zvolený formalistický postup a důsledek z toho vyplývající (neumožnění registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu všem společně registrovaným osobám) je za popsané situace navíc zcela nepřiměřený a neodpovídající nutnosti vždy zohlednit nejlepší zájem dítěte při jakékoli činnosti týkající se dítěte, která vyplývá mimo jiné z čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Zmíněný článek totiž zakotvuje (hmotné) právo dítěte na to, aby jeho nejlepší zájem byl předním hlediskem při jakékoliv činnosti jej se týkající.
36. Krajský soud tedy shledal postup žalovaného spočívající v tom, že neumožnil žalobcům registraci k získání zvláštního dlouhodobého pobytu, postupem ryze formalistickým a tedy nezákonným. Proto mu zakázal pokračovat v porušování práv žalobců a přikázal obnovit stav, který tu byl před zásahem. Krajský soud nepřehlédl, že nařízení č. 86/2025 Sb. stanovilo dobu registrace k dlouhodobému pobytu do 31. 12. 2025. Obnovením stavu, který tu byl před zásahem, je tak nutno rozumět to, že žalobcům bude umožněno provést registraci k zvláštnímu dlouhodobému pobytu mimo standardní on-line režim, popř. bude učiněn jiný tomu rovnocenný úkon.
37. Dlužno dodat, že žalobci v petitu žaloby žádali soud i o určení toho, že nezletilá S. K. nepřetržitě pobývala na území ČR od roku 2022 do současnosti, včetně období od 31. 3. 2025 do 14. 4. 2025, a že žádné přerušení pobytu v tomto období nenastalo. O této skutečnosti však, jak vyplývá ze shora uvedeného, žalovaný pochybnost nevyjádřil. Důvodem pro neumožnění registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu bylo to, že dle žalovaného nezletilá žalobkyně nepobývala na území ČR od rozhodného data (od 31. 3. 2025) nepřetržitě na základě dočasné ochrany.
38. Ani požadavku žalobců, aby soud uložil žalovanému projednat věc přednostně vzhledem k lhůtě registrace do 31. 12. 2025, nebylo možno vyhovět, neboť soud rozhodoval až po tomto datu, a to z důvodu nutnosti dodržení administrativních postupů při řádném zůřadování žaloby.

V. Závěr a náklady řízení

39. S ohledem na shora uvedené krajský soud shledal žalobu důvodnou. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobcům neumožnil registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu podle § 7s zákona č. 65/2022 Sb., byl nezákonný (§ 87 odst. 2 s. ř. s.), a protože následky
- Za správnost vyhotovení: R. V.

tohoto nezákonného zásahu stále trvají, přikázal žalovanému, aby obnovil stav před zásahem. Žalovaný je vázán právním závěrem soudu, že nesplnění podmínky uvedené v § 7t odst. 5 písm. a) zákona č. 65/2022 Sb. u nezletilé žalobkyně S. K. vyhodnotil nezákonně, tedy tento důvod nemohl způsobit neumožnění registrace žalobců ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu.

40. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci byli sice ve věci úspěšní, ale od placení soudního poplatku jsou osvobozeni a žádné další náklady řízení, které by jim v souvislosti se soudním řízením vznikly, nespecifikovali (ani nedoložili).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 15. ledna 2026

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu